

B e s k r i v n i n g

Över

förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för Enköping, upprättat år 1930 av arkitekten Frits Gripe.

Stadsplaneförslaget omfattar i huvudsak de utom den äldre staden belägna stadsområden, för vilka Kungl. Maj:t den 3 augusti 1912 fastställt stadsplan, dock med undantag av de i nämnda plan ingående, söder om Ågatan och öster om Kungsgatan belägna områdena. I förslaget hava dock även intagits vissa delar av den äldre staden och av Fannaområdet och därjämte vissa icke tidigare planlagda områden invid det avsedda revisionsområdets yttergränser. Gällande stadsplan har fastställts för berörda delar av den äldre staden den 15 augusti 1884 och av Fannaområdet den 4 november 1927.

Antagandet av det nu föreliggande förslaget avses att omfatta ett upphörande i varje avseende av gällande stadsplan och stadsplanebestämmelser för samtliga delar av revisionsområdet och därjämte, ett uteslutande ur stadsplanen av ett invid stadsplane-gränsen i väster beläget område, vilket å stadsplanekartan be-tecknats med svart enkelstreckning inom gröna heldragna gränslin-jer. Detta område, som icke äger tillräcklig storlek för att kunna självständigt utnyttjas, avses att åter intagas i stadspla-nen vid en kommande planläggning av det utanför stadsplanegränsen belägna större ägoområde, varav detsamma utgör en mindre del.

Med föreliggande stadsplaneförslag avses i första hand att åstadkomma vissa av den ökade genomfartstrafiken påkallade för-bättringar med avseende å förläggning och anordning av de området berörande huvudtrafiklederna: Stockholm - Västerås, Sala - Väs-terås samt Enögla - Boglösa och därjämte, att bättre än den gäl-lande stadsplanen ansluta planindelning och bebyggelse inom re-visionsområdet till den äldre staden.

För trafiken Stockholm - Västerås har en ny trafikled föreslagits att framdragas öster om staden, gående i nära rak

sträckning från Stockholmsvägens nuvarande järnvägs korsning i norr över Fannaområdet, Korsängen och Kryddgården samt på en ny gatubro över Enköpingsån till den i Kungsgatan, strax norr om lasarettet, anordnade trafikplatsen. Erforderlig vidgning av de gator inom Fannaområdet, som ingå i denna trafikled, avses att företagas vid en kommande revision av stadsplanen för nämnda område. Denna trafikleds norra del har å Korsängen genom i diagonalriktningen förlagda gator förbundits med Kungsgatans korsningar med Skol- och Fannagatorna.

För trafiken Sala - Västerås har en ny trafikled anordnats, gående från nuvarande vägporten i norr, i rak sträckning mot sydost, över den i planförslaget utvidgade Gustaf Adolfsplatsen och fram till Ågatan.

Trafiken Enöglä - Boglösa avses att framgå antingen i rak sträckning genom staden å Torggatan och dess förlängningsgator i öster och väster eller ock å den nya gata, som söder om och invid den nya begravningsplatsen anordnats i Tullgatans förlängning. Sistnämnda gata avses dessutom att användas såsom tillfartsled till den nya begravningsplatsen.

Det i planförslaget ingående området avses att i övervägande del bebyggas för bostads-, handels- och hantverksändamål. För bedrivande av industriell verksamhet har i huvudsak endast anvisats vissa för ett dylikt ändamål invid hamnspåret och hamnen särskilt lämpligt belägna områden, från vilka direkt förbindelse med järnvägs spår kan erhållas. Det har emellertid ansetts lämpligt att därjämte medgiva ett användande av de å stadsplanekartan med bokstaven S betecknade bostadskvarteren för industriell verksamhet dock givetvis endast i den mån byggnadsnämnden för varje särskilt fall och efter hälsovårdsnämndens hörande prövar sådant icke kunna medföra olägenhet för de närboendes hälsa och trevnad.

Förutom de redan för elementarskola, tingshus, varmbadhus, vattenverk och fattiggård, använda områdena hava i förslaget jämväl en del nya kvartersområden, samtliga belägna å staden

tillhörig mark, reserverats för offentligt byggnadsändamål i den omfattning, som ansetts motsvara behovet härav vid den tidpunkt då hela det förevarande stadsplaneområdet blivit bebyggt.

Byggnadsättet inom de för bostadsbebyggelse avsedda kvartersområdena avses i allmänhet vara öppet eller kopplat. Endast inom de närmast invid den äldre staden och järnvägsstationen belägna områdena har behov av en tätare bebyggelse, med sammanhängande hus, ansetts vara för handen, men har även här ett öppet bebyggande ansetts böra få komma till stånd om markägarna därom överenskomma.

Den gamla Munksundsgatan har i sin ursprungliga utsträckning åter intagits i stadsplanen, varvid jämväl den omkringliggande bebyggelsen bibehållits i oförändrat skick. I samband härmed har det å gatans östra sida belägna område, varinom under innevarande år kvarstående murrester av ett franciskanerkloster framgrävts, i möjligaste mån frilagts från vidare bebyggelse.

Plats för en ny begravningsplats har i enlighet med ett av vederbörande myndigheter godkänt planförslag reserverats å ett staden tillhörigt, väster om hamnpåret beläget område.

Endast de redan bebyggda delarna av Enköpingsåsen hava i förslaget intagits såsom byggnadskvarter under det att åsens övriga delar avses att bibehållas såsom naturpark. För sådant ändamål hava även reserverats de trädbevuxna områdena omkring den nya begravningsplatsen och omkring hamnpårets nordligaste del. Såsom allmänna platser avsedda att planteras hava dessutom åtskilliga större och mindre områden, som med avseende å läge och beskaffenhet därtill befunnits lämpliga, intagits i stadsplanen.

Hamnområdet har i planen anordnats i full överensstämmelse med ett av Översten Fr. Enblom upprättat och av stadens hamnstyrelse godkänt förslag till utvidgning av den nuvarande hamnen.

Följande särskilda bestämmelser i avseende å sättet för

Förslag till lag om bebyggelse och förordning om bebyggelse i en del av Stockholm 4- Den 1920 upprättad (best.)

byggnadskvarterens användande föreslås till fastställelse:

§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas och må där ej heller anordnas källare.

§ 2.

Mom. 1. Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Mom. 2. Med J betecknat område får bebyggas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål. Bostäder må dock här uppföras ehuru icke i större utsträckning än som erfordras för respektive anläggningars bevakning.

Mom. 3. Med D betecknat område får användas endast för begravningsändamål.

Mom. 4. Med T betecknat område får bebyggas endast för trafikändamål. Överkorsad del av sådant område skall hållas tillgänglig för allmän gatutrafik.

Mom. 5. All övrig kvartersmark får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock rätt medgiva inredning av lokaler för handels- och hantverksändamål. Inom med S betecknat område må därjämte byggnad upplåtas eller inredas för industriell verksamhet, dock endast i den mån byggnadsnämnden för varje särskilt fall och efter hälsövrdsnämndens hörande prövar sådant utan olägenhet för de närboendes hälsa och trevnad kunna medgivas.

Mom. 6. Med korsprickning betecknat område får bebyggas endast med veranda, uthus och dylik mindre byggnad. Dock må sådan byggnad icke uppföras med mindre byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövar detta vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret. Bostäder få här icke inredas.

§ 3.

Mom. 1. Inom med S eller med siffra i cirkel betecknat område skola byggnaderna med varandra sammanbyggas i tomtgräns. Byggnadsnämnden äger dock rätt medgiva byggnads indragning från så-

den gräns om ägare av tillgränsande tomter överenskomma att var för sig indraga sina byggnader från den gemensamma tomtgränsen.

Mom. 2. Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående eller ock två och två i tomtgräns med varandra sammanbyggda. Sålunda sammankopplade hus skola givas enhetligt utseende. Sammankoppling får icke ske för den händelse att de kopplade byggnadernas sammanlagda fasadlängd skulle komma att överstiga tjugofem /25/ meter.

§ 4.

Mom. 1. Byggnad skall uppföras i gatulinjen eller där förgård finnes i inre förgårdelinjen. Byggnadsnämnden äger dock rätt att inom med A, J, D, T, Ö och korsprickning betecknade områden medgiva indragning av byggnad från den angivna linjen, därest detta på grund av terrängförhållanden eller av arkitektoniska skäl prövas lämpligt.

Mom. 2. Byggnad inom med S och Ö betecknat område skall, därest den ej sammankopplas med byggnad å grannes tomt, förläggas, om dess höjd överstiger fem /5/ meter, på minst sex /6/ meters avstånd från grannes tomtgräns och, om byggnad är lägre, på minst fyra och en halv /4,5/ meters avstånd därifrån. Byggnad inom med Ö betecknat område, som är belägen på minst sex /6/ meters avstånd från grannes tomtgräns behöver icke reveteras.

Mom. 3. Avståndet mellan bostadshus eller andra större byggnader å samma tomt skall vara minst tolv /12/ meter, byggnadsnämnden dock obetaget att i särskilda fall medgiva undantag härifrån.

§ 5.

Byggnad, som förlägges indragen från gränslinje mot grannes tomt, må ditåt hava fönster till boningsrum, oberoende av avståndet till tomtgränsen.

§ 6.

Vid öppet byggnads sätt må icke mer än en fjärdedel av tomts yta bebyggas.

§ 7.

Mom. 1. Å med I betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än fyra och en halv /4,5/ meter och icke innehålla mera än en /1/ våning jämte vindsvåning.

Mom. 2. Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än sju och en halv /7,5/ meter och icke innehålla mera än två /2/ våningar jämte vindsvåning. I byggnad av trä må dock, därest byggnaden uppföres i två /2/ våningar, inredning av vind för bostadsändamål eller därmed likställda behov icke upptaga mer än en tredjedel /1/3/ av vindsbottnens yta.

Mom. 3. Å med siffra i cirkel betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd 1 meter över stadens nollplan än siffran i cirkeln angiver. Uppföres byggnad till två våningars höjd får vinden icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Mom. 4. Å med Ö betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än sju och en halv /7,5/ meter och icke innehålla mera än två /2/ våningar. Uppföres byggnad till två våningars höjd får vinden icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Mom. 5. Källare räknas som våning, om närmast övervarande vånings golv är beläget högre än en och en halv /1,5/ meter över angränsande gatas eller omgivande marks medelnivå, såvida icke byggnadsnämnden med hänsyn till terrängförhållandena finner undantag härifrån böra medgivas.

§ 8.

Uthus, trädgårdspaviljonger och andra dylika för bostadsändamål icke avsedda gårdsbyggnader få icke uppföras till större höjd än tre /3/ meter och icke, där de ej sammankopplas med dylikt hus i grannes tomtgräns, uppföras närmare sådan gräns än fyra och en halv /4,5/ meter. För mindre betydande byggnader av här förevarande slag och där hushöjden icke överstiger 2,30 meter äger dock byggnadsnämnden rätt medgiva mindre avstånd till grannes tomtgräns om nämnden finner detta med hänsyn till byggnadens

ringa storlek eller andra inverkanse omständigheter utan olägenhet kunna ske. Uthus sammankopplade i tomtgräns få uppföras utan brandmur såvida ej byggnadsnämnden av särskilda skäl anser sådan nödvändig.

Stockholm den 19 november 1930.

Full Price